

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z CHEMII:

1. *Przedmiotowy system oceniania z chemii w Publicznym Liceum Ogólnokształcącym Politechniki Łódzkiej*

2. *Rok szkolny 2011/2012.*

3. *Podstawa prawna opracowania PSO:*

Przedmiotowy system ocenia z chemii opracowany został w oparciu o:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562 z późn. zmianami),*
- podstawę programową z chemii dla szkół ponadgimnazjalnych,*
- program nauczania zatwierdzony przez MEN nr DKW-4015-43/01 autorstwa Stanisława Hejwowska, Ryszard Marcinkowski*
- WZO Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Politechniki Łódzkiej.*

4. *nr programu DKW-4015-43/01*

5. *Poziom nauczania podstawowy/ rozszerzony*

6. *Autor i tytuł podręcznika Chemia 1-3, Stanisława Hejwowska, Ryszard Marcinkowski i Justyna Staluszka*

7. *Wydawnictwo: Operon.*

1. Cele ogólne oceniania:

- rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu,
- informowanie rodziców (opiekunów prawnych) o postępach, trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

2. Metody i narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

2.1 Zasady obowiązujące w ocenianiu:

- a) Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
- b) Prace klasowe, sprawdziany i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
- c) Prace klasowe są zapowiadane, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone są powtórzeniem (w przypadku więcej niż jednej godziny tygodniowo), podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiadomości.
- d) Krótkie sprawdziany (kartkówki) nie muszą być zapowiadane i nie mogą być poprawiane.
- e) Uczeń nieobecny na pracy klasowej musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później jednak niż w ciągu miesiąca.
- f) Pracę klasową napisaną na oceną niedostateczną lub dopuszczającą uczeń może poprawić w ciągu miesiąca od dnia podania informacji o ocenach. Poprawa pracy klasowej odbywa się w wyznaczonym przez nauczyciela terminie po lekcjach (konsultacje). Uczeń poprawia pracę tylko jeden raz i brana jest pod uwagę ocena z pracy poprawionej.
- g) Po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo nie być oceniany przez 3 dni.

- h) Uczeń ma prawo 1 raz w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Przez nieprzygotowanie rozumie się: brak zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji.
- i) Po wykorzystaniu limitu określonego w punkcie (h) uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.
- j) Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na koniec I semestru, musi zaliczyć ten semestr w terminie uzgodnionym z nauczycielem w przeciwnym razie otrzymuje ocenę niedostateczną na koniec roku szkolnego.
- k) Aktywność na lekcji nagradzana jest (+) . Za 5 (+) uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Przez aktywność na lekcji rozumie się: częste zgłaszanie się na lekcji, udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywną pracę w grupach.
- l) Przy ocenianiu, nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.

2.2 Elementy wchodzące w zakres oceny:

Przedmiotem kontroli, oceny i diagnozy osiągnięć edukacyjnych ucznia są:

- a) wiadomości – uczeń wie i rozumie;
- b) umiejętności – uczeń potrafi;
- c) postawy – zaangażowanie w procesie nauczania – zainteresowania, uczenie się, aktywność; systematyczność.

2.3 Narzędzia kontroli:

- pisemne prace kontrolne lub testy – przeprowadzone po zakończeniu każdego działu lub kilku działów, zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni,
- kartkówki obejmujące nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne. Nie muszą być poprzedzone wcześniejszą zapowiedzią,
- odpowiedzi ustne dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji,
- aktywność ucznia – zaangażowanie ucznia, wiedza merytoryczna, sprawność operowania językiem chemicznym, skuteczność komunikacji oraz umiejętność formułowania dłuższych wypowiedzi, ćwiczenia dodatkowe, korzystanie z różnych źródeł informacji;
- prace domowe - wiedza merytoryczna, sprawność operowania językiem chemicznym,

- formy pracy twórczej na lekcji – prace grupowe teoretyczne lub doświadczalne, prezentacje nowych rozwiązań problemów stawianych przez nauczyciela lub innych uczniów – oceniane każdorazowo przez nauczyciela;
- formy pracy twórczej w domu – prace dodatkowe, schematy, plansze, referaty przygotowywane w domu i wygłaszane na lekcji lub sprawdzane przez nauczyciela;
- udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych;
- postawy ucznia w procesie edukacyjnym.

2.4 Oceny bieżące ustala się wg następującej skali (zgodnie z WZO):

- celujący 6
- bardzo dobry 5 (5+)
- dobry 4 (4+)
- dostateczny 3 (3+)
- dopuszczający 2 (2+)
- niedostateczny 1

Nie stosuje się przy ocenie znaków „-” .

2.5 Sumę punktów uzyskanych podczas pisania prac kontrolnych, pisemnych przelicza się na oceny wg następującej skali (zgodnie z WZO):

- niedostateczny 0 % - 49 %
- dopuszczający 50 % - 54 %
- dopuszczający + 55 % – 59 %
- dostateczna 60 % - 65 %
- dostateczny + 66 % - 70 %
- dobry 71 % - 80 %
- dobry + 81 % - 85 %
- bardzo dobry 86 % - 90 %
- bardzo dobry + 91 % - 95 %
- celujący 96 % - 100 %

2.6 Sposoby informowania uczniów:

- na pierwszej godzinie lekcyjnej nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO,
- wymagania na poszczególne oceny udostępnione są wszystkim uczniom na stronie internetowej szkoły,

- oceny są jawne (dla danego ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych), oparte o opracowane kryteria,
- sprawdziany przechowywane są w szkole do końca danego roku szkolnego.

2.7 Sposoby informowania rodziców (prawnych opiekunów):

- wychowawca na pierwszym zebraniu informuje rodziców o WZO,
- o ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach lub w czasie indywidualnych spotkań,
- rodzice mają wgląd do dziennika elektronicznego, gdzie mogą sprawdzić bieżące oceny swego dziecka,
- informacja o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywana rodzicom zgodnie z procedurą WZO.

2.8 Zasady wystawiania oceny śródrocznej i rocznej:

- ocenianie semestralne i roczne powinno być dokonane na podstawie przynajmniej 3 ocen cząstkowych zgodnie z WZO,
- ocena semestralna i roczna **nie jest** średnią arytmetyczną ocen cząstkowych,
- ocena semestralna i roczna jest średnią ważoną; wagi poszczególnych form oceniania ucznia:
  - waga 1 - praca domowa, aktywność, zeszyt;
  - waga 2 – kartkówki, referaty i inne prezentacje;
  - waga 3 – odpowiedzi ustne;
  - waga 4 – pisemne prace kontrolne, poprawa pracy kontrolnej;
  - waga 5 – ocena semestralna.

Wartości średniej ważonej na poszczególne oceny:

Ocena celująca	$\geq 5,45$
bardzo dobra	$\geq 4,80$;
dobra	$\geq 3,75$;
dostateczna	$\geq 2,75$;
dopuszczająca	$\geq 1,85$
niedostateczna	$< 1,85$.

- oceny uczniów uczestniczących w konkursach i olimpiadach chemicznych, którzy przejdą pozytywnie etap 1, mają ocenę o stopień wyższą niż wynika to z ich średniej ważonej.

2.9 Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych i podnoszenia osiągnięć uczniów:

- uczeń może systematycznie, na bieżąco poprawić ocenę – zgodnie z WZO (praca klasowa w ciągu 2 tygodni),
- w wyjątkowych przypadkach poprawianie może odbywać się za zgodą nauczyciela bezpośrednio przed wystawieniem oceny semestralnej lub rocznej,
- w wyjątkowych przypadkach losowych uczeń może być zwolniony ze sprawdzianu, kartkówki lub odpowiedzi ustnej,
- uczniowie mogą uzupełniać braki z przedmiotu w ramach konsultacji z nauczycielem,
- uczniowie mogą być nieprzygotowani raz w semestrze (brak zeszytu przedmiotowego jest również uznawane jako nieprzygotowanie do lekcji),
- obowiązkiem każdego ucznia jest prowadzenie zeszytu przedmiotowego oraz zeszytu laboratoryjnego;
- uczniowie w ramach przedmiotu mogą uczestniczyć w kole chemicznym, po zajęciach szkolnych.

2.10 Wymagania ogólne na poszczególne oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk,
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach chemicznych szczebla wyższego niż szkolny;

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,

- wykazuje dużą samodzielność i bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- planuje i bezpiecznie przeprowadza eksperymenty chemiczne,
- biegle pisze i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności;

Dobłą ocenę otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- pisze i uzgadnia równania reakcji chemicznych,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności,
- korzysta z układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic i innych źródeł wiedzy chemicznej;

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności,
- korzysta z pomocą nauczyciela ze źródeł wiedzy,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu typowych zadań i problemów,
- z pomocą nauczyciela pisze i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności;

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela pisze proste wzory chemiczne i równania reakcji chemicznych;

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie zna symboliki chemicznej,
- nawet z pomocą nauczyciela nie pisze prostych wzorów chemicznych,

- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prosty sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi.

3. Obniżenie wymagań edukacyjnych:

W przypadku stwierdzonej dysleksji rozwojowej uczniowie na zajęciach z chemii mogą:

- a) mieć wydłużony czas na sprawdzianach,
- b) nie muszą głośno czytać np. poleceń do zadań w klasie aby stwarzać sytuacji stresujących dziecko,
- c) wymagania merytoryczne co do oceny pracy pisemnej są ogólne, takie same jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne , np. jeśli nauczyciel nie może odczytać pracy ucznia (pismo mało czytelne), może poprosić go , aby uczynił to sam lub odpytać ustnie z tego zakresu materiału,
- d) Uczeń może pisać prace domowe (referat, wypracowanie) na komputerze lub drukowanymi literami (dysgrafia),
- e) Uczeń ma prawo do dłuższego oczekiwania na odpowiedź po zadanym pytaniu,
- f) Uczeń ma prawo do uzyskania prostych wskazówek (1-2 kroki), oraz może prosić by nauczyciel powtórzyli w celu sprawdzenia czy właściwie je zrozumiał,
- g) dziecko z dysortografią jest oceniane przede wszystkim na podstawie odpowiedzi ustnych, a jego prace pisemne ze względu na treść , kompozycję i styl,

W stosunku do dzieci z dysfunkcjami należy:

- stosować wiele pochwał jako czynnik motywacyjnego,
- nie porównywać wyników pracy dziecka z wynikami innych uczniów, z jego poprzednimi.

OPRACOWALI:

Elżbieta Szubiakiewicz

Paweł Samulkiewicz

Jacek Góralski